

Sammanfattning av organisationskommitténs arbete inför mandatperioden 2023-2026 (avseende politiska organisationen)

Bakgrund

Regionfullmäktige beslutade 2020-10-28, § 66 att

- uppdra åt regionstyrelsen att tillsammans med parlamentariskt tillsatt kommitté presentera förslag till politisk organisation, samt arvodesreglemente som kan beslutas före valet 2022, dock senast februari 2022.

Kommittén har hittills sammankommit vid sex tillfällen, förlagda till de ordinarie mötestillfällen för styrelsen.

Nedan följer en sammanställning av den dialog som skett inom ramen för nämndskommitténs arbete kring förtroendemannaorganisationen. Arvodes- och ersättningsfrågorna kommer att lyftas särskilt.

Den politiska organisationen – kommitténs frågor i punktform

- De lokala nämnderna - De lokala nämnderna föreslås avvecklas vid mandatperiodens slut 2022-12-31.
- Beredning under regionstyrelsen. Ny beredning för Hållbarhets- och folkhälsofrågor föreslås inrättas under styrelsen
- Driftsform för Hallandstrafiken - Regionkontoret har i uppdrag utreda alternativ driftsform för Hallandstrafiken - bolagsform eller förvaltningsform med ny nämnd
- Effekter av organisationsförändring: - Minskning av antalet ledamöter i servicenämnden p g a minskat uppdrag (IT, upphandling, fastighetsfrågor)
- Övriga nämnder: - I övrigt inga ändringar avseende organiseringen av nämnderna.
- Dock uppdrag att se över beredningsprocesserna, mandat och roll och samarbetet med kommunerna i den gemensamma nämnden för hemsjukvård och hjälpmedel GNHH). Översyn ska ske tillsammans med kommunerna.
- Frågan om politiska sekreterare har väckts som ett alternativ till en utökad gruppleddarroll, men inte ansetts aktuell att gå vidare med till kommande mandatperiod.
- Utskotten under styrelsen: Utskotten under styrelsen anses fungera väl och strukturen ska bibehållas med nuvarande ansvarsfördelning.
- Ett utvecklat tjänstemannastöd till regionpensionärsrådet och funktionshinderrådet har diskuterats.

Reglementena och andra delar av styrkedjan

- Regionkontoret har fått i uppdrag att inleda arbete med översyn av samtliga nämnders reglemente (främst HS, NSJV, ADH, PSH) i syfte att sätta ett tydligare, något mer utvecklat ramverk – dock ingen detaljreglering.
- Relationen mellan regionstyrelsen och driftsnämnderna ska fortsatt vara formulerade så att vårdkedjan hålls ihop med ett starkt centralt uppdrag till styrelsen,
- Arbetsgivaren bör utfärda översiktliga instruktioner till direktörer och förvaltningschefer i syfte att klargöra mandat och ansvar för dessa funktioner.

Särskilt om de lokala nämnderna

Organisationskommittén lämnar förslag om att lokala nämnderna avvecklas inom kommande mandatperiod 2023-2026.

Diskussionen om lokala nämndernas framtid har varit aktuell även under tidigare kommittéers arbete och är således i sig inget nytt: Ledamöternas plattformar för inflytande lokalt i kommunerna har ansetts vara begränsade, i hög grad individrelaterade och kommunerna själva verkar ha haft svårt att se värdet med denna överbyggnad som tillförts i samband med tillskapandet. Samverkan med kommunerna har sker ofta på andra sätt, genom avtal eller i aktuella arbetsprocesser och projekt.

Från tjänstemannasidan inom Lokala nämnderna har man sett att konstruktionen inneburit en omfattande administration - och därmed en relativt hög kostnad - för hanteringen av nämndernas sammankomster och planering för desamma. Många ärenden som handlagts av lokala nämnderna är till sin beskaffenhet av administrativ beskaffenhet och har hängt samman med de förvaltningsmässiga krav som ställs på en politisk nämnd (krav på intern kontroll, uppföljningar, verksamhetsplaner, risk- och sårbarhetsanalyser, et c) snarare än på verksamhetsutveckling och innehåll. Kommittén har därvid noterat bland annat följande:

- Administrativt betungande att hantera sex nämnder, inklusive presidieöverläggningar, protokollshantering, kallelseförfarande osv
- Protokollsgenomgång ger bilden av få egengenererade ärenden – betydligt fler informations- och uppföljningsärenden skapade internt (internkontroll, resultatuppföljningar).
- Tjänstepersoner bekräftar ovanstående, dvs att det är administrativt omfattande och svårt att få till relevanta mötesagendor.

Lokala nämnderna har genom åren samtidigt bidragit till åtskilliga lokala utvecklingsprojekt och positiva satsningar och det är kommitténs avsikt och mening att dessa behöver fångas upp även fortsättningsvis på ett sätt som fångar kommunernas olika förutsättningar. Kommittén bedömer att detta kan ske genom inrättande av en ny beredning för folkhälsa och social hållbarhet. (Det bör nämnas att namnet för denna beredning inte är bestämt).

Den sammanvägda slutsatsen är emellertid att nämnderna bör avvecklas.

Särskilt om ny beredning för folkhälsa och social hållbarhet

Kommittén föreslår att styrelsen inrättar en ny beredning under styrelsen, för att delvis fånga de uppdrag som de lokala nämnderna tidigare haft, men också för att säkerställa en politisk hemvist för följande frågorna nedan.

Allmänt om beredningar

Beredningars uppgift är att säkerställa beslutsunderlag, beslutsförmåga, genomförandekraft och att därigenom höja regionstyrelsens/regionfullmäktiges kapacitet inom aktuella, politiskt angelägna områden och är reglerade i kommunallagen.

Ett uppdrag i regionstyrelsens beredning brukar utgöra ett särskilt ansvar för fördjupad kunskap och att som ledamot bidra till ökad beslutskraft inom området. Beredningens roll skulle kunna vara att arbeta i ett brett perspektiv över nämndernas och styrelsens ansvarsgränser. Beredningens ledamöter kan väljas dels ur regionstyrelsen, dels ur andra nämnder och styrelser.

Beredningar (förutom budgetberedningen) är mer eller mindre tillfälliga och ska omprövas.

Beredningar är redovisningsansvariga inför uppdragsgivaren.

Ny beredning ska säkerställa:

- Ett stärkt, långsiktigt och regionövergripande arbete med social hållbarhet och folkhälsa i Halland.
- Ett långsiktigt strategiskt arbete utifrån ett främjande och förebyggande perspektiv.
- En fokusering på att bevaka och uppmärksamma skillnader i livsvillkor i Halland, och dess betydelse för hållbarhetsperspektiven och jämlik hälsa.
- Ett systematiskt folkhälsoarbete med de nationella folkhälsomålen som grund.
- En utgångspunkt i ett regionalt perspektiv men med en uppmärksamhet på kommunernas olikheter.
- Att det finns en motor i det regionala hållbarhetsarbetet avseende social hållbarhet, folkhälsopolitiska mål, rättighetsperspektiven, med ett integrerat hållbarhetsperspektiv.
- En beredning som lämnar förslag till regionstyrelsen om insatser, projekt och stöd. Möjlig projektägare för regiongemensamma preventiva insatser och satsningar.
- En beredning som hanterar remisser för frågor som berör beredningens och styrelsens uppdrag.

- En samrådsfunktion med berörda nämnder och styrelsen, företrädare för kommuner, statliga myndigheter och civilsamhället.

Aktuell beredning föreslås vara aktiv hela kommande mandatperiod.

Beredningen bör tilldelas budget för att kunna ta vissa egna beslut. Strategiskt viktiga frågor bereds dock åt styrelsen.

Ledamöterna väljs av styrelsen för hela mandatperioden – 13 ledamöter med möjlig representation från respektive kommun. Beredningen utses av och är redovisningsansvarig inför styrelsen. Ledamöter kan enligt kommunallagens bestämmelser väljas fritt.

Särskilt om Hallandstrafiken – nämnd eller bolag?

Organisationskommittén har föreslagit att regionstyrelsen ger regionkontoret i uppdrag att utreda lämpligast driftform för Hallandstrafiken och om det finns sakliga argument att omvandla bolaget till förvaltningsform. Under pandemin har noterats formella besvär med bolagsformen kopplat till de ekonomiska krav som aktiebolagslagen ställer och de underskott som uppstått till följd av pandemin.

En annan förvaltningsform hade möjligen kunnat hantera de underskott som uppstått på annat sätt. Det politiska inflytandet över kollektivtrafikens villkor och förutsättningar har också i sammanhanget diskuterats.

Styrelsen har på rekommendation av organisationskommittén beslutat att tillsätta denna utredning som förväntas vara klar i samband med årsskiftet 2021-2022. Utredningen rapporterar både till kommittén och till styrelsen och leds av regional utveckling tillsammans med ekonomikontoret.

Om översyn av reglementen för nämnderna och upprättande av instruktioner för vissa befattningshavare

Organisationskommitténs utgångspunkt har varit att upplevda otydligheter finns i den reglering som fullmäktige hittills har delgivit nämnderna. Styrelsen själv, GNHH, Patientnämnden och kultur- och skola har relativt omfattande instruktioner från fullmäktige, medan övriga nämnder inte har det, vilket har ansetts vara en brist.

Kommittén bedömer att detta enklast åtgärdas genom en allmän genomlysning av nämndernas reglementen, där i vart fall de huvudsakliga uppdragen för varje nämnd framgår. Kommittén har inte sett något behov av att detta sker genom detaljreglering, men väl en grov reglering som motsvarar omfattningen av och inriktningen på respektive nämnds ansvarsområde. En viktig utgångspunkt i det arbetet måste dock vara att vårdkedjan hålls samman och att patienten alltid är i fokus. Några hinder för sömlösa patientrelationer får inte byggas upp genom nya förvaltningsgränser.

Kommittén ser samtidigt att översiktliga instruktioner till funktionsdirektörerna och förvaltningscheferna bör tas fram, som ett led i att skapa ytterligare tydlighet i roller och ansvar.

Mot bakgrund av detta har kommittén lämnat följande uppdrag:

- RK har i uppdrag att inleda arbete med översyn av samtliga nämnders reglemente (främst HS, NSJV, ADH, PSH) i syfte att sätta ett tydligare, något mer utvecklat ramverk – dock ingen detaljreglering.
- Bevara relationen RS och driftnämnderna i syfte att hålla ihop vårdkedjan, dvs vidhåll RS relativt starka mandat från RF.
- Komplettera med översiktliga instruktioner till direktörer och FC i syfte att klargöra mandat och ansvar
- Instruktionerna beslutas av styrelsen som också anställer FC och funktionsdirektör

Arbetsätt och övriga frågor

Kommittén har också berört olika frågor som snarast handlar om arbetsätt och andra praktiska förutsättningar – där det bland annat noterats att det inte finns något önskemål om att övergå till laptops istället för paddor som huvudsakligt arbetsredskap.

Vidare välkomnas att det genomförs antingen digitala *eller* fysiska möten då pandemin visat att båda varianter fungerar väl, men inte en mix av de båda – därtill finns lagens krav om att kunna se och höra varandra på lika villkor. Instruktioner har gått ut till nämnder och förvaltningar.

Digitala signaturer ska införas för justering för att underlätta för förtroendevalda och för att påskynda anslagen av fattade beslut.

Kommun- och regionledningsforum (KRF) diskuteras **inte** inom ramen för organisationskommitténs arbete utan sköts av RSAU tillsammans med direktörsnivån. Istället har KRF lämnat uppdrag till Chefsgrupp Halland (CGH) att föreslå arbetsätt för kommande mandatperiod.

Organisationskommittén

Mikaela Waltersson (M), Benny Strandberg (KD), Helene Andersson (C), Tommy Rydfeldt (L), Liselott Bensköld Olsson (S), Agnes Hultén (V), Maria Losman (MP), Carita Boulwén (SD).